

Мелітопольське вище професійне училище

Методичний вісник

Найважливіше свято

Наші іменинники:

Кисельова А.І.—05.11.
 Зеленська І.І.—01.11.
 Діордієва О.К.—09.11.
 Журбий О.О.—30.11.
 Москаленко А.М.—30.11.
 Рева Н.Є.—30.11.

Усатова С.А.—24.11.
 Черкашина Н. М.—19.11.
 Шкельов О.П.—29.11.
 Ібрагімова З.І.—25.11.

Літа цвіли не просто цвітом,
 А проростали у труді,
 Дорослими вже стали діти
 А Ви душею молоді,
 Хоч як прожитих років шкода,
 Та не вернути їх назад.
 Хай щастя панує у вашому домі
 І радість у ньому живе,
 Здоров'я міцного і широї долі
 Хай Бог посилає і Вас береже,
 Бажаєм прожити у силі й здоров'ї,
 Вам многії літа! Щедрої долі!

Притча про мудрість життя

Якось професор філософії на своїй черговій лекції взяв п'ятилітрову скляну банку й наповнив її каменями, кожний з яких був не менше трьох сантиметрів у діаметрі. Після чого запитав студентів, чи повна банка? Всі відповіли: так, повна. Тоді він відкрив банку горошку й висипав її вміст у більшу банку. Горошок зайняв вільне місце між каменями. Ще раз професор запитав студентів, чи повна банка? Всі відповіли: так. Тоді він взяв коробку з піском, і висипав її в банку. Природно, пісок зайняв повністю існуюче вільне місце. У черговий раз професор запитав студентів, чи повна банка? Відповіли: так, і цього разу однозначно, вона повна. Тоді з-під стола він дістав склянку із водою й вилив її в банку до останньої краплі, розмочуючи пісок. Студенти засміялися.

Професор

сказав:

- А зараз я хочу, щоб ви зрозуміли, що банка - це ваше життя. Каміні - це найважливіші речі вашого життя: родина, здоров'я, друзі, діти - все те, що необхідно, щоб ваше життя залишалось повним навіть у випадку, якщо все інше втратиться. Горошок - це речі, які особисто для вас стали важливими: робота, дім, автомобіль. Пісок - це все інше, дрібниці. Якщо спочатку наповнити банку піском, не залишиться місця, де могли б розміститися горошок і каміні. І також у вашому житті, якщо витратити увесь час і всю енергію на дрібниці, не залишається місця для найважливіших речей. Займайтеся тим, що вам приносить щастя: грайте з вашими дітьми, приділяйте час друзинам, зустрічайтеся із друзями. Завжди буде ще час, щоб попрацювати, зайнятися прибиранням будинку, полагодити й помити автомобіль. Займайтеся, насамперед, каменями, тобто найважливішими речами в житті; визначте ваші пріоритети: інше - це тільки пісок. Тоді одна студентка запитала професора, яке значення має вода? Професор посміхнувся.

- Я радий, що ви запитали мене про це. Я це зробив для того, щоб довести вам, що, як би не було ваше життя зайняте, завжди є трохи місця для дозвілля

В цьому випуску:

Найважливіше свято	1
Притча	1
Освіта в контексті соціокультурних змін	2
Освіта в контексті соціокультурних змін	3
Як виховати щасливу дитину	4

Освіта в контексті соціокультурних змін

Абсолютно об'єктивні цивілізаційні зміни й тенденції розвитку, характерні для людства в цілому і для України зокрема, складають підґрунтя сучасних змін в освіті. Небувале раніше зростання динамізму суспільного розвитку — одна з тенденцій нашого часу. Знання, інформація, технології сьогодні змінюються скоріше, аніж одне покоління людей, тому зміна, змінність стає не винятком, а обов'язковою, однією з найбільш характерних рис життя людини і суспільства. Це вимагає від нас — освітян — формувати людину, здатну жити в системі постійно змінюваних координат, спроможну сприймати і творити зміни, здатну відокремити розумні зміни від нерозумних. У свою чергу, все більше постає завдання в навчальній діяльності не просто дати суму знань або забезпечувати творче їх засвоєння, хоча ця функція завжди залишиться. Значно більше актуалізується завдання навчити дитину навчатися впродовж життя і виробити не тільки вміння й навички навчатися, а й потребу в цьому. Третє завдання — навчити використовувати знання в практичній діяльності — професійній, суспільно-громадській, побуті. Перетворити знання з мертвого вантажу на методологію поведінки людини, основу прийняття рішень.

Людиноцентризм і дитиноцентризм — серцевинні ідеї змін в суспільстві в цілому й освіті зокрема. Переконаний, що наше доросле суспільство зможе бути ефективним, гуманним і демократичним, якщо ми утвердимо людиноцентризм у суспільному житті як створення умов для плідної діяльності кожної людини, повної її самореалізації в суспільстві. Дитиноцентризм в освіті — це не проголошення гасла «Все краще — дітям», і це не любов до дітей взагалі як таких. Це — виокремлення у кожній дитині її сутнісних особистісних рис і максимально можливе наближення навчання й виховання цієї дитини до її конкретних здібностей. Ідея дитиноцентризму має проходити червоною ниткою в усіх змінах реформації та модернізації системи освіти. Врешті-решт, це є й оцінкою стану самої освіти. За великим рахунком, те, що ми можемо й повинні робити в школі — допомогти дитині пізнати себе, розвинути на основі її сильних сторін і здібностей. Ставши дорослою, така людина найкращим чином, максимально себе реалізує і буде щасливою, бо займатиметься притаманною для неї справою, професійно й ефективно; і суспільство розвиватиметься динамічно й несуперечливо, оскільки так діятимуть мільйони людей.

Самопізнання, саморозвиток, самореалізація — триада, що складає основу людського щастя. І дві з цих складових — в руках освітян. Саме тому при переході до 12-річної школи, серед іншого, ми започатковуємо старші класи як профільні. Це, звичайно, не вичерпує завдання особистісної орієнтації у навчальній діяльності, але суттєвим чином допомагає кожній дитині. Ми маємо сприяти поширенню ідей психологічного супроводу в освіті й суспільстві, а також реалізувати ці підходи (у програмах, навчальних планах, підручниках, підготовці та післядипломній освіті вчителів тощо), оскільки це шлях до розв'язання багатьох освітянських проблем.

В контексті нових соціокультурних вимог до освіти й вчителя — це озброєння фахівців будь-якого профілю новітніми технологіями, серед яких інформаційно-комп'ютерні займають провідне місце. Не будучи прибічником перебільшення значення комп'ютерної техніки, маю зазначити, що чотири функції її безумовні. Перше: це шлях до комп'ютерної грамотності, без якої все важче молодій людині знайти достойну роботу. По-друге, це засіб до індивідуалізації та інтенсифікації навчальної діяльності — комп'ютер у майбутньому може призвести аж до зміни її класно-урочної форми. Третє: комп'ютер, підключений до інтернету та інших систем — це шлях до пізнання і ключ до знань з усього світу. Четверте: комп'ютер відкриває шлях до нової форми навчальної діяльності — дистанційного навчання, яке також є надзвичайно важливим, особливо з утворенням необхідності навчання дорослих протягом життя.

Глобальний простір передбачає не тільки спілкування країни з країною, а й здатність людини спілкуватися з людьми з інших країн. Тут постає проблема здійснення в освіті України мовного прориву. Повинна відбутися лінгвізація освітньої діяльності в країні: вивчення трьох мов як обов'язкових для наших дітей. Державна українська, англійська (або інша західна) і російська (або інша в залежності від національних потреб). І вивчити три мови цілком реально за теперішніх шкільних програм. Коли ж ми протиставляємо одну мову іншій, то, начебто, розписуємося в тому, що наші діти безталанні й не зможуть оволодіти більше ніж однією мовою. Це від нашого хуторянства, в гіршому розумінні слова, відсутності досвіду й відомостей про те, що робиться у світі. Як правило, у країнах Європи знають по три мови. У Монголії — обов'язкове вивчення англійської мови у середній школі, й це — далекоглядне рішення: у цій державі через одне-два покоління з'явиться мобільна нація, яка буде здатною функціонувати у глобальному просторі. Наше завдання — здійснити мовний прорив у нашій державі, й для цього є всі підстави.

Однією із серйозних проблем в освіті є формування у дітей сучасної системи цінностей. Ми повинні надзвичайно відповідально до цього ставитися. Формуючи ті цінності, які вже віджили або відживають, залишаємо дитину, людину неконкурентоспроможною в контексті світоглядно-моральних цінностей сучасного світу. Є багато чого, над чим маємо працювати. Як ми не ляляли б ринкову економіку — іншого не дано, на сьогодні це найефективніша система. Відповідно до системи суспільних відносин, слід формувати систему цінностей, яка дозволила б несуперечливо влитися в сучасне суспільство кожній особистості. Скажімо, ставлення до багатства. У нашого покоління виховували негативне ставлення до багатства, хоч підсвідомо ми розуміли, що без грошей і фінансово-економічного забезпечення неможливо жити. Вважаю, що до багатства теж треба формувати відповідне ставлення — шану й повагу. Формувати в дітей бажання стати багатими. Але — чесно багатими. Бо чесно зароблене багатство — це прогрес суспільства і всього людства. Тривалий час найбагатшою людиною світу був Білл Гейтс. Уявімо, що його не було б: не було б усього того, що зроблено в світі його компанією. Багатство цієї конкретної людини відображає надзвичайно суттєвий внесок у прогрес людства. Звичайно, до багатства більшості наших багатіїв важко сформувати шану й повагу, та й не треба цього робити, бо воно дуже часто має нечесне і незаконне походження. Але до багатства як такого, до орієнтації на те, щоб людина була заможною, — повинно. Цим самим ми утверджуємо природню для дитини мотивацію гарно навчатися, бо за цим повинно бути краще життя, і скоріше витиснемо мотивацію навчатися через страх і авторитарні дії батьків і вчителів.

Водночас постає й питання традицій суспільства. Маємо зрозуміти, що не всі наші традиції є такими, яких необхідно дотримуватись. Традиції, які віджили, або відживають, слід найшвидше забути, звільнити майбутні покоління від їхніх оков. І навпаки, нові норми, які стверджують себе і є розумними, слід запроваджувати в усіх сферах, починаючи, скажімо, з питання вищої освіти. Досі ми часто зустрічаємось із висловом: ми багато готуємо фахівців із вищою освітою. Говорячи подібне, люди не розуміють, що час неосвіченості минув, забагато освічених в принципі не буває, а сьогодні тим більше. Вища освіта, як колись початкова, потім середня, все більше стає обов'язковою. Вища освіта стає обов'язковим етапом не тільки у професійному, а й у загальному розвитку людей. І потрібно, щоб кожен, хто бажає і має достатню підготовку, міг отримати вищу освіту. Як і могли б отримати також всі бажаючі професійно-технічну освіту. Тільки та країна, яка буде мати максимальну кількість людей із максимально високою освітою, зможе створити той «гумус», що дозволить широко і ефективно застосовувати інформаційно-комунікаційні технології. І тільки на цьому фундаменті можна досягти суспільства знань — наступного етапу цивілізаційного розвитку людства.

Василь Кремень, академік НАН і АПН України, президент АПН України, президент товариства «Знання» України

Як виховати щасливу дитину

Сучасні батьки повинні стати не тільки другом і товаришем для свого малюка, але і педагогом, і психологом. Потрібно розуміти свою дитину, її бажання і потреби. Прагнення кожної людини - знайти в житті щастя і бути щасливим. А ось що для цього потрібно? Поняття щастя у кожного різне. Не треба заглядати в довідники або тлумачні словники. Можна запитати в самого себе, що для вас значить слово «щастя»? Швидше за все, це коли збувається ваша мрія, коли ви досягли того, до чого так довго йшли. Щасливою може бути подія - весілля, народження дитини, покупка житла. Але щастя мінливе і швидкоплинне. Тому вічно щасливою людиною бути не може. Але у дорослих і дітей поняття про щастя різне. Дорослий цінує достаток, а дитина різні дрібниці, які приносять радість. Дорослі вважають, що якщо дитина сита і одягнена - значить, вона щаслива. Але для маляти це не головне. Для карапуза набагато важливіше усвідомлювати, що:

- Батьки його люблять;
- Він захищений і знаходиться в безпеці;
- Він унікальний і відчуває себе особистістю;
- Батьки цікавляться його думкою, і він може приймати участь у дорослих справах;
- Батьки підтримують його в будь-яких починаннях.

Як ви бачите, щастя зовсім не в матеріальних речах, а в стосунках. Тому приділяйте дитині більше уваги і любові. Варто пам'ятати про те, що неможливо виростити щасливу дитину без:

- Терпіння;
- Поваги до власної дитини;
- Заохочень і похвал;
- Розвитку індивідуальних особливостей та особистісних якостей;
- Віри в світле майбутнє малюка.

Ви повинні почати з себе. Наскільки ви щасливі у своєму житті? Чого вам не вистачає? Як ви ставитеся до щастя? Почавши з себе, вам стане трохи зрозуміліше, що потрібно вашому малюку. На особистому прикладі говоріть про якісь поняття. Прислухайтесь до дитини, що вона просить і чого хоче. Виконання її бажань - це вже перший крок до щастя. Задумайтеся, чи зручний одяг ви купуєте дітям, які іграшки та ігри цікавлять малюка. Можливо, він давно просить вас купити якусь бажану річ.

Пам'ятайте, що щасливі дітки оптимістичні і не схильні до агресії, депресій і тривожності. Вони ростуть впевненими і життєрадісними людьми. Починання їм даються легше і простіше, ніж песимістично налаштованим людям.

А найголовніше - щасливі діти ростуть у щасливих батьків! На особистому прикладі говоріть про якісь поняття.